

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาสวัสดิการของครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการ" มีสรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะที่จะนำเสนอตามลำดับดังนี้
วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสวัสดิการที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้รับ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน จากประชากรคือครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการทั่วประเทศในปีการศึกษา 2528 ได้จำนวนทั้งสิ้น 318 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ
ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับสวัสดิการที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการได้รับ ทั้ง 7 ด้าน คือ สวัสดิการเกี่ยวกับ โอกาสทางการศึกษาและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ความมั่นคงและการเงิน การเดินทางและความปลอดภัย สุขภาพ สันทนาการ การจัดการสอน และด้านอื่น ๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้ครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง
แล้วนำไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร
จำนวน 20 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบสอบถามฉบับที่ใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปฝากส่งต่อที่สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ส่วนหนึ่ง และส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยัง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่เหลือ เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยแจกแบบ
สอบถามไปยังโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการที่เป็นตัวอย่างประชากร โดยใส่ซอง
ปิดแสกมป์พร้อมกับเจ้าหน้าที่ของชื่อที่อยู่ผู้วิจัยให้ตอบแบบสอบถามส่งคืนมายังผู้วิจัยทาง
ไปรษณีย์ รวมส่งแบบสอบถาม 318 ฉบับ ได้รับคืน 299 ฉบับ คัดฉบับที่ไม่สมบูรณ์ออก
5 ฉบับ เหลือแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย 294 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.45

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1 คือ สถานภาพผู้ตอบแบบ
สอบถาม และตอนที่ 2 ส่วนที่ 1 คือ สวัสดิการที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการ
ได้รับทั้ง 7 ด้าน นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
ประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลตอนที่ 2 ส่วนที่ 2 คือ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการ
จัดสวัสดิการให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการ วิเคราะห์โดยการจัดลำดับ
ตามความถี่จากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการหรือครูกั้นการ ส่วนใหญ่เป็นชาย
ร้อยละ 60.20 มีอายุ 26 - 30 ปีร้อยละ 46.94 ครูกั้นการมีวุฒิทางการศึกษา
ชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) หรือเทียบเท่าคิดเป็นร้อยละ 42.52
ซึ่งใกล้เคียงกับวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าคือร้อยละ 41.16 ส่วนครูกั้นการที่มีอายุ

ราชการระหว่าง 5 - 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 44.56 มีตำแหน่งเป็นข้าราชการครู
ระดับ 3 - 4 เป็นส่วนใหญ่คือร้อยละ 65.99 และครูกันคนั้นพักบ้านพักครู
คิดเป็นร้อยละ 48.64 นอกจากนี้ครูกันคนส่วนมากร้อยละ 45.92 ใช้รถจักรยานยนต์
เดินทางไปโรงเรียน

2. เกี่ยวกับสวัสดิการที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันคนได้รับ

2.1 โอกาสทางการศึกษาและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันคนส่วนใหญ่ ได้รับพิจารณาเข้ารับ
การอบรมเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการร้อยละ 76.87 ได้รับบริการข่าวสารทางวิชาการ
ร้อยละ 75.17 ได้รับหนังสือและสิ่งพิมพ์สำหรับอ่านเพิ่มพูนความรู้ร้อยละ 73.81
และได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นร้อยละ 53.40 สำหรับเรื่องการได้รับเสนอให้
เลื่อนเงินเดือน 2 ชั้นร้อยละ 26.53 นั้น ครูกันคนได้รับมากกว่าที่ทางราชการ
กำหนดคือร้อยละ 15 มีเพียงเรื่องการลาศึกษาต่อซึ่งครูกันคนได้รับอนุญาตร้อยละ
18.37 เพราะจำนวนครูที่ลาศึกษาต่อมีน้อยคือมีเพียงร้อยละ 20.75 ของครูกันคนทั้งหมด

2.2 ความมั่นคงและการเงิน

ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันคน ได้รับสวัสดิการมากกว่าร้อยละ 50
ในรายการดังนี้ ได้รับเงินช่วยเหลือบุตรตามสิทธิร้อยละ 98.73 ได้รับเงิน
บำเหน็จหรือบำนาญตามสิทธิร้อยละ 97.62 ได้รับมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้
ความสามารถร้อยละ 78.57 ได้รับเบี้ยกันคนตามสิทธิร้อยละ 60.54 และได้รับ
เงินช่วยเหลือการศึกษามุตรตามสิทธิร้อยละ 56.33 สาเหตุส่วนใหญ่ที่จำนวนครูที่ได้รับ
เงินช่วยเหลือการศึกษามุตรน้อยกว่าจำนวนครูที่ได้รับเงินช่วยเหลือบุตร เป็นอันมากคือ
บุตรยังไม่เข้าเรียน ส่วนเรื่องที่ครูกันคนได้รับสวัสดิการต่ำกว่าร้อยละ 50 ได้แก่
ความสะดวกในการให้บริการค่าปรึกษาค่านกฎหมาย และบริการให้ความสะดวกในการ
กู้เงินร้อยละ 46.26 ได้รับพิจารณาให้ย้ายร้อยละ 32.70 สาเหตุใหญ่ของการ
ไม่ได้รับพิจารณาให้ย้าย คือไม่มีครุมาแทน และได้รับเงินค่าเช่าบ้านร้อยละ 7.95
สาเหตุใหญ่คือมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภออื่น

2.3 การเดินทางและความปลอดภัย

ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการ ได้รับสวัสดิการ เป็นส่วนน้อย
ทุกรายการได้แก่ ได้รับบริการป้องกันอุบัติเหตุภายในโรงเรียนร้อยละ 45.92 ได้รับ
เงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการร้อยละ 39.46 ได้รับบริการดูแลความ
ปลอดภัยบ้านพักครูร้อยละ 24.83 ได้รับบริการดูแลความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย
ร้อยละ 18.37 สาเหตุส่วนใหญ่คือไม่ปรากฏโจรผู้ร้ายในท้องถิ่นนั้น และได้รับบริการ
ให้ความสะดวกในการเดินทางจากโรงเรียนไปยังชุมชนหรืออำเภอร้อยละ 0.68
สาเหตุเพราะโรงเรียนไม่มียานพาหนะที่จะจัดบริการ

2.4 สุขภาพ

ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการ ได้รับบริการด้านสุขภาพเป็น
ส่วนใหญ่คือ ได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลร้อยละ 95.92 ได้รับบริการป้องกันโรคระบาด
ร้อยละ 81.09 และได้รับบริการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยในโรงเรียนร้อยละ 61.90
สำหรับบริการตรวจสุขภาพครูกั้นการได้รับเพียงร้อยละ 26.87 สาเหตุใหญ่คือ เจ้าหน้าที่
ที่อนามัยไม่มีเครื่องมือเพียงพอและไม่มีเวลามาตรวจ

2.5 สันทนาการ

ครูกั้นการได้รับบริการเกี่ยวกับสันทนาการ เป็นส่วนใหญ่นี้ ได้รับการ
จัดให้พบปะสังสรรค์ระหว่างครูร้อยละ 78.57 ได้รับบริการพักผ่อนหย่อนใจภายใน
โรงเรียนร้อยละ 64.29 และได้รับการจัดให้มีการแข่งขันกีฬาระหว่างครูร้อยละ 57.14
ส่วนการจัดบริการไปทัศนศึกษาจัดได้ร้อยละ 36.39 สาเหตุใหญ่ที่จัดบริการไปทัศนศึกษา
ได้น้อยคือ ครูกั้นการส่วนใหญ่ขาดแคลนทุนทรัพย์

2.6 การจัดการสอน

ครูกั้นการได้รับสวัสดิการด้านการสอนเป็นส่วนมากกว่าครึ่งของรายการ
ทั้งหมดได้แก่ ได้รับเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลอย่างเพียงพอร้อยละ 81.29
ได้เข้าอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรร้อยละ 77.89 ได้รับวารสารเกี่ยวกับการสอน
ร้อยละ 73.81 ได้รับเอกสารเกี่ยวกับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมร้อยละ 57.48
และได้รับการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนร้อยละ 55.44 นอกจากนี้รายการที่ได้รับ

เป็นส่วนน้อยได้แก่ การจกนิเทศการสอนของศึกษานิเทศกร้อยละ 41.96 การจกวัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งห้องเรียนให้อย่างเพียงพอร้อยละ 27.89 และการจกสื่อการสอนให้อย่างเพียงพอร้อยละ 26.53 สาเหตุใหญ่คือ หน่วยงานต้นสังกัดจกมาให้ น้อย นอกจากนี้ครูกนการยังได้รับบริการแบบทดสอบน้อยเพียงร้อยละ 24.49 สาเหตุใหญ่คือ ศึกษานิเทศกไม่ได้จกทำ

2.7 คำนอื่น ๆ

บริการที่ครูกนการได้รับมากคือ ได้รับวัสดุครุภัณฑ์ร้อยละ 79.59 และได้รับบริการจกทำเรื่องขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภณร้อยละ 55.44 นอกจากนี้บริการที่ได้รับเพียงพอเป็นส่วนน้อยได้แก่ การจกให้มีส้วมครู การจกบริการน้ำค้มน้ำใช้ร้อยละ 42.86 และการจกบ้านพักครูร้อยละ 36.74 สาเหตุใหญ่คือ ได้รับงบประมาณจกสร้างน้อย

3. ข้อคกเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจกสวัสดิการให้ครูในโรงเรียน ประถมศึกษาที่กนการ ครูกนการต้องการให้เพิ่มเงินเบ้ยกนการชั้นอื่กและขอให้มี การจ่ายเงินเบ้ยกนการต่อไป รวมทั้งลดชั้นตอนการพิจารณาให้เป็นโรงเรียนประถมศกษา ที่กนการให้น้อยลงเพื่อความรวดเร็วเพราะต้องรอนานหลายเดือน นอกจากนี้ยังได้ เสนอแนะเกี่ยวกับค่าพาหนะซึ่งครูกนการต้องการมีสิทธิเบ้ยกค่าพาหนะไปกลับระหว่าง ที่พักกับโรงเรียน และไปราชการที่สำนักงานการประถมศกษาอำเภอ (สปอ.) หรือ สำนักงานการประถมศกษาจังหวัด (สปจ.) ได้เท่าที่จ่ายจริง หรืออย่างน้อยให้ได้รับ ครึ่งหนึ่งของค่าพาหนะที่จ่ายและถ้าสามารถจกทำได้ ควรจกตรจกขานยนต์ให้ โรงเรียนประถมศกษาที่กนการโรงละ 1 คัน เพื่อให้ครูได้ใช้คกคองงานราชการเหมือน หน่วยงานอื่น และสิ่งที่เป็ปัญหา มาก คือเรื่องบ้านพักครูซึ่งยังมีไม่เพียงพอ ครูกนการ ขอให้ทางหน่วยงานจกสร้างเพิ่มเติมในโรงเรียนประถมศกษาที่กนการให้เพียงพอ หรือให้ครูกนการเบ้ยกเงินค่าเช่าบ้านได้เท่ากับจำนวนที่จ่ายจริง

อภิปรายผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการส่วนใหญ่เป็นชาย ทั้งนี้เป็นไป
 ความความคิดเห็นของ จันโททัย กลีบเมฆ (2527 : 10) ที่ว่า การที่โรงเรียนตั้งอยู่
 ในท้องที่กั้นการมากเกินไป ทำให้ครูสตรีทนอยู่ไม่ได้ และจากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล
 ต่อคุณภาพการศึกษาประชากรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2527 : 42 - 43)
 พบว่า ถ้าเป็นโรงเรียนที่อยู่ไกลตัวเมืองหรืออำเภอ ครูหญิงโสคจะไม่เข้าพักเนื่องจาก
 ไม่ปลอดภัยในแง่ทรัพย์สินและร่างกาย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ
 สมชัย วุฒิปรีชา (2527 : อักสำเนา) ที่กล่าวว่า ครูสตรีบางคนที่สอนในโรงเรียน
 ห่างไกลเคยถูกจุกคร่า ชมชื่นและฆ่าทิ้ง จึงทำให้ครูสตรีไม่สมัครใจที่จะทำการสอน
 หรือขอย้ายจากโรงเรียนประถมศึกษาที่กั้นการทุกปี

ค่านวุฒิ ปรากฏว่าครูกั้นการมีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
 (ป.กศ.สูง) หรือเทียบเท่ามากที่สุด รองลงมาแต่มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ
 วุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงาน
 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521 : 71) เรื่องประสิทธิภาพของโรงเรียน
 ประถมศึกษาซึ่งพบว่า ครูในโรงเรียนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีวุฒิทางการ
 ศึกษาต่ำเป็นอัตราส่วนมากกว่าครูสังกัดหน่วยงานอื่น อาจเป็นเพราะได้ทำการวิจัย
 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 ซึ่งเป็นเวลาที่ผ่านมานานแล้ว ระยะเวลาต่อมาครูกั้นการ
 มีวุฒิทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาต่อมากขึ้นหรือจาก
 การบรรจุครูที่มีวุฒิเข้าทำงานเพิ่มขึ้น และเมื่อมีการเปิดรับอบรมบุคลากรครูประจำการ
 ทางการศึกษา (อศป.) และการเปิดโอกาสให้ศึกษาคตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมราชา (มสธ.) ซึ่งครูสามารถเรียนด้วยตนเองได้ เป็นการสะดวกสำหรับ
 ครูกั้นการที่สนใจในการศึกษาเพื่อเพิ่มวุฒิให้ตนเอง แสดงว่าหน่วยงานให้ความ
 เอาใจใส่ต่อสวัสดิการในเรื่องนี้โดยการเปิดโอกาสให้ครูกั้นการได้เลือกศึกษาต่ออย่างดี

สิ่งที่น่าสังเกตคือ ครูกั้นการส่วนมากพักบ้านพักครูที่ทางราชการจัดไว้ให้
 แต่ก็ใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะมากที่สุดด้วย การที่ครูกั้นการพักบ้านพักครูเป็น
 ส่วนมากอาจเนื่องจากส่วนใหญ่ไม่ใช่คนในท้องถิ่นนั้น (ถึงแม้จากผลสรุปในบทที่ 4
 ครูกั้นการส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอนั้น) และการคมนาคมในท้องถิ่นกั้นการก็ไม่
 สะดวกโดยเฉพาะในฤดูฝน ดังนั้นครูกั้นการจำนวนมากจึงจำเป็นต้องพักที่บ้านพักครู

และรถจักรยานยนต์ก็เป็นยานพาหนะที่นับว่าสะดวกและเหมาะสมในการเดินทางไปมาในท้องถิ่นกันดาร

2. เกี่ยวกับสวัสดิการที่ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันดารได้รับ

2.1 เกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษาและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ครูกันดารได้รับสวัสดิการค่านี้นับเป็นส่วนใหญ่ แสดงว่าหน่วยงานให้ความสำคัญใฝ่ใจใฝ่ใจอาจเป็นเพราะเข้าใจสภาพความเป็นอยู่อย่างลำบากของครูกันดารได้ดี ส่วนการเสนอให้เลื่อนเงินเดือน 2 ชั้น ซึ่งครูกันดารได้รับถึงร้อยละ 26.53 นั้น เป็นที่น่ายินดี เพราะตามปกติข้าราชการทั่วไปจะมีสิทธิได้เลื่อนเงินเดือน 2 ชั้นเพียงร้อยละ 15 เท่านั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับที่ สมชัย วุฒิปรีชา (2528 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า จะพิจารณาให้ครูกันดารได้เลื่อนเงินเดือน 2 ชั้นมากกว่าร้อยละ 15 สำหรับเรื่องการลาศึกษาต่อ ปรากฏว่าครูกันดารส่วนใหญ่ไม่ลาศึกษาต่อ ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันครูกันดารจำนวนมากมีโอกาสดำเนินการอบรมบุคลากรครูประจำการทางการศึกษา (อศป.) ซึ่งเปิดอบรมในวันเสาร์และวันอาทิตย์หรือเลือกศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา (มสช.) ซึ่งครูกันดารสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตามการคมนาคมที่ไม่สะดวกก็ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการสอบเข้าเรียนต่อ ถ้าทางหน่วยงานหาทางสนับสนุน เช่น ให้สิทธิได้เข้าศึกษาโดยไม่ต้องสอบก็จะช่วยให้จำนวนครูกันดารได้ศึกษาต่อเพิ่มขึ้นและจะมีผลให้คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันดารดีขึ้น

2.2 เกี่ยวกับความมั่นคงและการเงิน เรื่องการขอย้ายยังคงเป็นปัญหาของครูกันดารอยู่ ถึงแม้ว่าครูกันดารถึงร้อยละ 54.08 ไม่เคยขอย้ายแต่สาเหตุใหญ่ประการหนึ่งคือ ไม่มีตำแหน่งว่าง แสดงว่าถ้ามีตำแหน่งว่างครูกันดารก็ต้องทำการขอย้ายเพิ่มขึ้นตรงกับความคิดเห็นของ จันโททัย กลีบเมฆ (เล่มเดียวกัน : 10) ที่ว่า ครูกันดารต่างก็จะขอย้ายมาอยู่ในท้องที่เจริญด้วยกันทุกคน และครูกันดารที่ขอย้ายก็ได้รับพิจารณาขอย้ายเพียงร้อยละ 10.89 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามที่ สมชัย วุฒิปรีชา (2528 : 1) กล่าวว่า จะพิจารณาการขอย้ายของครูกันดารเป็นพิเศษ และอีกเรื่องหนึ่งคือ เงินค่าเช่าบ้านซึ่งครูกันดารมีสิทธิได้รับเพียงร้อยละ 7.95 สาเหตุใหญ่ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านคือ มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเหล่านั้นแล้ว

ปัญหาที่หน่วยงานควรพิจารณาคือ กรณีที่มีครูต่างถิ่นมากและจำนวนบ้านพักครูไม่เพียงพอหรือไม่ปลอดภัยเท่าที่ควร ทำให้ครูกันการจำเป็นต้องเช่าบ้านพักอาศัย เป็นเหตุให้ได้รับความเดือดร้อนเรื่องการเงิน การแก้ไขปัญหาวีธีหนึ่งที่ทางหน่วยงานควรจัดทำคือ เลือกบรรจุครูที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ก่อน และพิจารณาครูที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นที่มีโรงเรียนประถมศึกษาที่กันการให้ได้ย้ายกลับมาสอนในท้องถิ่นตนเอง

2.3 เกี่ยวกับการเดินทางและความปลอดภัย ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันการส่วนใหญ่ ได้รับสวัสดิการเกี่ยวกับการเดินทางและความปลอดภัยน้อย ในรายการคั้งนี้ การจัดบริการให้ความสะดวกในการเดินทางจากโรงเรียนไปยังชุมชนหรืออำเภอ การจัดบริการดูแลความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย และการจัดบริการดูแลความปลอดภัยบ้านพักครู ทั้ง 3 รายการสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการศึกษาในชนบทไทยของ ปรัชญา เวสารัชช (2527 : 189 - 190) ที่ค้นพบว่า ครูที่ถูกส่งไปประจำอยู่ในโรงเรียนที่กันการ มักประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น บ้านพักตั้งอยู่ในที่เปลี่ยวไม่ปลอดภัย การเดินทางไม่สะดวก และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมชัย วุฒิปรีชา (เล่มเดียวกัน : อักสำเนา) ที่ว่าครูกันการบางคนต้องสูญเสียจักรยานยนต์และชีวิตในการเดินทาง บางคนถูกจับไปเรียกค่าไถ่ เป็นต้น ทั้ง 3 รายการคั้งกล่าวหน่วยงานควรหาทางแก้ไขเพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ครูกันการ โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยจากโจรผู้ร้ายซึ่งครูกันการหลายคนแสดงความคิดเห็นว่า ถูกโจรผู้ร้ายปล้นจี้รถจักรยานยนต์อยู่เสมอ

2.4 เกี่ยวกับสุขภาพ เรื่องที่ครูกันการได้รับบริการน้อยคือ การตรวจสุขภาพ ซึ่งสาเหตุใหญ่เกิดจากเจ้าหน้าที่อนามัยไม่มีเครื่องมือเพียงพอและไม่มีเวลามาตรวจ สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อการปฏิบัติงานโดยตรง คั้งนั้นหน่วยงานจึงควรสนใจที่จะให้บริการ เช่น ขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลมาช่วยทำการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นต้น

2.5 เกี่ยวกับการจัดการสอน เรื่องที่เป็นปัญหามากได้แก่ การได้รับสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งตรงกับรายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521 : 35) ที่ว่าปัญหาของโรงเรียนประถมศึกษาคั้งหนึ่งคือ ขาดแคลนสื่อการสอนและการขนส่งล่าช้า

โดยเฉพาะโรงเรียนในชนบททั่วโลก นอกจากนี้มีปัญหานั้นจะแก้ไขเพื่อให้คุณภาพของการสอนดีขึ้นคือ การจัดแบบทดสอบให้ครูซึ่งฝ่ายศึกษานิเทศก์อำเภอหรือจังหวัดน่าจะจัดทำให้โรงเรียนประถมศึกษาที่กันดารได้เพื่อจะได้วัดระดับคุณภาพของนักเรียนจากแบบทดสอบมาตรฐานเดียวกัน และอีกปัญหาหนึ่งคือ การจัดให้ครูได้ไปดูการสอนและการจัดชั้นเรียนของครูกีเด่น ซึ่งน่าจะแก้ไขได้ถ้าทุกฝ่ายร่วมมือกัน เพื่อนำผลจากการได้สังเกตในสิ่งที่ได้มาปรับปรุงให้การเรียนการสอนของคนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.6 ด้านอื่น ๆ ปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือมากคือ เรื่องบ้านพักครู ซึ่งยังไม่เพียงพอกับจำนวนครูที่ต้องการพัก ครูกันดารที่ขาดแคลนที่พักต้องไปเช่าบ้านอยู่ แต่ส่วนใหญ่ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบของทางราชการ หน่วยงานจึงควรช่วยเหลือทางใดทางหนึ่ง คือสร้างบ้านพักครูให้เพียงพอหรือให้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้เท่าจำนวนที่จ่ายจริง และอีกปัญหาหนึ่งคือ การจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ สิ่งที่ครูกันดารต้องการให้ช่วยมากคือ การจัดอุปกรณ์เก็บน้ำ เช่น ถังเก็บน้ำ โอ่ง ฯลฯ ให้เพียงพอ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในท้องที่กันดาร

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้หน้าที่เกี่ยวกับการบริหารบุคคลทุกระดับ

1. เมื่อมีอัตราว่างในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันดาร ควรจัดให้ครูที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือใกล้เคียงมากที่สุด (ที่ได้ขึ้นบัญชีไว้) มาบรรจุหรือในกรณีที่มีการขอย้ายก็ควรพิจารณาครูที่ขอย้ายมาสอนโรงเรียนประถมศึกษาที่กันดารที่มีภูมิลำเนาในท้องถิ่นนั้นก่อน ทั้ง 2 กรณีจะช่วยแก้ไขปัญหาค่าเช่าบ้าน การเดินทางและความปลอดภัย การขอย้ายและเกี่ยวกับสุขภาพ เป็นต้น

2. ในกรณีที่ไม่สามารถจัดทำตามข้อ 1 ได้เท่าที่ควร สวัสดิการที่ควรจัดให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่กันดารได้รับเพิ่มเติมคือ การพิจารณาความดีความชอบพิเศษได้แก่ การเลื่อนขั้นเงินเดือน 2 ชั้น การขอย้ายประจำปีควรให้สิทธิพิเศษแก่ครูกันดารได้รับการพิจารณา ก่อน บ้านพักครูควรจัดให้เพียงพอ บริการเรื่องน้ำ เช่น

สร้างถึงแก่นน้ำฝน ชุกบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น การลาศึกษาต่อโดยเฉพาะประเภท ก. ควรให้ครูกันการมีสิทธิได้รับการพิจารณามากขึ้นกว่าเดิม

3. สวัสดิการที่ควรจัดเป็นพิเศษ เช่น จัดสรรงบประมาณเป็นค่าโดยสาร ยานพาหนะในการเดินทางจากที่พักมายังโรงเรียน เป็นค่าเบี่ยงเลี้ยง พาหนะและค่าที่พักให้แก่ครูกันการที่เดินทางไปราชการอย่างเพียงพอ บริการดูแลความปลอดภัย ทั้งในค้ำนที่อยู่อาศัยและการเดินทางไปปฏิบัติราชการ โดยขอความร่วมมือจาก ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ตำรวจ ทหาร เป็นต้น

4. สวัสดิการที่ควรจัดให้มีต่อไป คือ เงินเบี้ยกันการ ไม่ควรยกเลิกการ ให้เงินเบี้ยกันการในโรงเรียนที่ยังไม่มีถนนที่สะดวกและไฟฟ้าเข้าไปถึง และควรพิจารณา โรงเรียนประถมศึกษาให้เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่กันการ (ทุกระยะ 3 ปี) ให้รวดเร็วขึ้น

สำหรับผู้สนใจจะทำกรวิจัย

1. ควรศึกษาสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้ครูกันการในแต่ละภาคภูมิศาสตร์ ทั้งนี้เพราะแต่ละภาคที่ภูมิประเทศแตกต่างกัน อาจจะค้นพบข้อมูลและปัญหาที่แตกต่างกัน ออกไป

2. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนว่า จะสูงขึ้นหรือไม่ หลังจากทีครูกันการได้สวัสดิการในค้ำนค้ำง ๆ เพิ่มขึ้นแล้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย